

TOIMINTAOHJEET

1. HÄTÄILMOITUS
2. TULIPALO
3. ENSIAPUOHJEET
4. VÄKIVALTATILANTEET
5. MURTO
6. RYÖSTÖ
7. POMMIUHKAUS
8. YLEINEN VAARAMERKKI
9. KAASUVAARA
10. SÄTEILYVAARA
11. VÄESTÖNSUOJAAN
SUOJAUTUMINEN
12. VESIVAHINKO
13. SÄHKÖKATKOS
14. KUULUTUSOHJEITA

HÄTÄILMOITUS

- HÄTÄNUMERO ON **112** TAI KOULUN KIINTEÄSTÄ PUHELINLIITTYMÄSTÄ SOITETTAESSA **0112**
- SOITA HÄTÄPUHELU ITSE, JOS VOIT
- KERRO MITÄ ON TAPAHTUNUT
- KERRO TARKKA OSOITE JA KUNTA (Yliopistonkatu 1, Jyväskylä, Normaalikoulu, yläkoulu ja lukio)
- VASTAA KYSYMYKSIIN
- TOIMI ANNETTUIEN OHJEIDEN MUKAAN
- LOPETA PUHELU VASTA SAATUASI LUVAN
- OPASTA AUTTAJAT PAIKALLE
- SOITA UUDESTAAN, MIKÄLI TILANNE MUUTTUU

TULIPALO

- PELASTA VAARASSA OLEVAT
- SOITA 112 (0112)
- SAMMUTA
ALKUSAMMUTUSVÄLINEILLÄ
- RAJOITA TULIPALON LEVIÄMISTÄ
SULKEMALLA OVET, IKKUNAT JA
ILMANVAIHTO
- OPASTA PALOKUNTA PAIKALLE
- KOKOONTUMISPAIKKA ON MÄKI-
MATIN PERHEPUISTON
PUOLEISELLA KENTÄLLÄ, JONNE
JÄRJESTYTÄÄN LUOKITTAIN

SAMMUTUSPEITTEEN KÄYTTÖ

- OTA KIINNI NAUHOISTA MOLEMMIN KÄSIN
- VEDÄ PEITE ULOS
- LÄHESTY PALAVAA KOHDETTA PEITTEEN SUOJASSA
- PEITÄ PALAVA MATERIAALI KOKONAAN
- JÄTÄ PEITE PAIKOILLEEN
- KATKAISE VIRTA / KAASU
- ANNA JÄÄHTYÄ
- SOITA 112 (0112)
- OPASTA PALOKUNTA PAIKALLE

KÄSISAMMUTTIMEN KÄYTTÖ

- IRROTA VARMISTIN
- SUUNTAA LETKU ENSIN LIEKKIEN YLÄREUNAAN JA ETENE LIEKKIEN JUURTA KOHTI
- PAINA LAUKAISINTA

PIKAPALOPOSTIN KÄYTTÖ

- AVAA KAAPPI JA VEDÄ LETKU KELALTA
- AVAA VESIVENTTIILI KAAPIN SISÄLTÄ JA/TAI ULKOPUOLELTA
- SUUNTAA LETKU PALOA KOHTI JA AVAA LETKUN PÄÄSSÄ SIJAITSEVA SUUTIN

ILMANVAIHDON PYSÄYTTÄMINEN

- PYSÄYTÄ
ILMANVAIHTOJÄRJESTELMÄ HÄTÄ-
SEIS-PAINIKKEESTA
- PAINIKE SIJAITSEE
VAHTIMESTAREIDEN TYÖTILASSA
H 158

← Paina nappia

PALOVAMMAN HOITO

- PIENEN PALOVAMMAN ENSIAPU:
  - JÄÄHDYTÄ VIILEÄLLÄ VEDELLÄ (20-28°C) KUNNES KIPU HÄVIÄÄ
  - TARVITTAESSA VAMMAN VOI PEITTÄÄ RASVASIDOKSELLE TAI SUOJASITEELLÄ
  - JOS PALOVAMMA TULEHTUU, MENE LÄÄKÄRIIN
- VAKAVAN PALOVAMMAN ENSIAPU:
  - SOITA 112 (0112)
  - SUOJAA HENKIÖ JÄÄHTYMISELTÄ
  - TUE KASVO- TAI HENGITYSTIEPALOVAMMAN SAANUT PUOLI-ISTUVAAN ASEENTON
  - OPASTA HOITOHENKILÖSTÖ PAIKALLE

TAJUTTOMAN POTILAAN ENSIAPU

- PUHUTTELE, RAVISTA VAROVASTI
- TARKASTA HENGITYS
- AVAA KIRISTÄVÄT VAATTEET
- LAITA TAJUTON KYLKIASENTOON
- SOITA 112 (0112)
- ELVYTÄ
  - MIKÄLI POTILAS EI HENGITÄ JA
VAIKUTTAA ELOTTOMALTA, PAINELE
KOLMEKYMMENTÄ (30) KERTAA
  - PUHALLA KAKSI (2) KERTAA
  - JATKA KUNNES ELINTOIMINNOT
PALAUTUVAT TAI HOITOHENKILÖSTÖ
SAAPUU PAIKALLE
- OPASTA HOITOHENKILÖSTÖ PAIKALLE

RAJUN VERENVUODON TYREHDYTTÄMINEN

- NOSTA VUOTAVA RAAJA YLÖS JA TYREHDYTÄ VERENVUOTO PAINAMALLA SORMIN TAI KÄMMENELLÄ SUORAAN VUOTOKOHTAAN
- ASETA RUNSAASTI VUOTAVA HENKILÖ PITKÄLLEEN
- SOITA 112 (0112)
- JOS SIDETARPEITA ON KÄYTETTÄVISSÄ, SIDO VUOTOKOHTAAN PAINESIDE
- TUE VUOTAVA RAAJA KOHOASENTOON
- RUNSAS VERENVUOTO VOI JOHTAA SOKKIIN. KOHOTA SOKKIOIREISEN JALKOJA, RAUHOITA, SUOJAA KYLMÄLTÄ JA SEURAA HÄNEN TILAANSA
- OPASTA HOITOHENKILÖSTÖ PAIKALLE

RINTAKIPU

- RAUHOITA HENKILÖÄ JA AUTA HÄNET PUOLI-ISTUVAAN ASEENTOON
- SOITA 112 (0112)
- JOS OIREET OVAT SELVÄT, ANNA HENKILÖLLE PUOLIKAS TABLETTI ASPIRINIA TAI DISPERINIA (250 mg) PURESKELTAVAKSI TAI VETEEN LIUOTETTUNA
- JOS HENKILÖ MENE ELOTTOMAKSI, ALOITA ELVYTYYS
  - MIKÄLI POTILAS EI HENGITÄ JA VAIKUTTAA ELOTTOMALTA, PAINELE KOLMEKYMMENTÄ (30) KERTAA
  - PUHALLA KAKSI (2) KERTAA
  - JATKA KUNNES ELINTOIMINNOT PALAUTUVAT TAI HOITOHENKILÖSTÖ SAAPUU PAIKALLE
- OPASTA HOITOHENKILÖSTÖ PAIKALLE

VÄKIVALLAN UHKA

- PYSY RAUHALLISENA JA PYRI LAUKAISEMAAN UHKAAVA TILANNE KESKUSTELEMALLA
- VÄLTÄ TUIJOTTAMISTA
- PIDÄ KÄTESI NÄKYVILLÄ
- VÄLTÄ ÄKKINÄISIÄ LIIKKEITÄ
- KERRO MITÄ AIOT TEHDÄ JA VARMISTA ETTÄ SE SOPII UHKAAJALLE
- ÄLÄ KÄÄNNÄ SELKÄÄSI UHKAAJALLE

VÄKIVALTATILANNE

- HÄLYTÄ PAIKALLE APUA
  - HUUTAMALLA
  - SOITA 112 (0112)
- KÄYTÄ VAIN SELLAISIA PUOLUSTAUTUMISKEINOJA, JOTKA OVAT HYVÄKSYTTÄVIÄ SUHTEESSA HYÖKKÄYKSEN AIHEUTTAMAAN UHKAAN
- VÄKIVALTAISESTI KÄYTTÄYTYNYT HENKIÖ VOIDAAN OTTAA KIINNI, MUTTA HÄNET ON VIIPYMÄTTÄ LUOVUTETTAVA POLIISILLE
- TARKISTUTA MAHDOLLISET VAMMAT LÄÄKÄRILLÄ

TERÄÄSE

- PYRI OHJAAMAAN OPPILAS RAUHALLISEEN YMPÄRISTÖÖN
- OTA TILANTEESEEN MUKAAN TOINEN AIKUINEN
- KÄSKE OPPILASTA LUOVUTTAMAAN TERÄÄSE POIS
- MIKÄLI OPPILAS EI SUOSTU LUOVUTTAMAAN TERÄÄSETTA, ARVIOI TILANNE JA
  - KUTSU PAIKALLE POLIISI (112 / 0112), JOKA SUORITTA TERÄÄSEEN TAKAVARIKOINNIN TAI
  - OTA TERÄÄSE POIS KÄYTTÄEN TILANTEESEEN OIKEIN SUHTEUTETTUJA VOIMAKEINOJA – VARJELE ITSEÄSI JA OPPILASTA
- ILMOITA TAPAHTUMASTA KOULUN JOHDOLLE SEKÄ OPPILAAN HUOLTAJALLE

MURTO

- ESTÄ RIKOSJÄLKIEN HÄVIÄMINEN
- ERISTÄ RIKOSPAIKKA
MAHDOLLISUUKSIESI MUKAAN
- ILMOITA ASIASTA ESIMIEHELLESI
SEKÄ TURVALLISUUSPÄÄLLIKÖLLE
- LAADI LUETTELO ANASTETUSTA
TAI VAHINGOITETUSTA
OMAISUUDESTA
- LISTAA MYÖS OMAISUUDEN
MAHDOLLISET TUNNISTEET
- RIKOSILMOITUKSEN TEKEE
YLIOPISTON HALLINTOJOHTAJA

RYÖSTÖ

- PYSY RAUHALLISENA
- ÄLÄ VASTUSTA RYÖSTÄJÄÄ
- ÄLÄ HÄLYTÄ UHATTUNA
- PAINA MIELEESI RYÖSTÄJÄN TUNTOMERKIT
- KUN VÄLITÖN UHKA ON OHITSE, SOITA 112 (0112)
- ÄLÄ SIIVOA TAI JÄRJESTELE RYÖSTÖPAIKKAA
- OPASTA POLIISI PAIKALLE

POMMIUHKAUS

- PYRI TEKEMÄÄN MAHDOLLISIMMAN PALJON HAVAINTOJA UHKAUKSEN TEKIJÄSTÄ
- KIRJAA UHKAUKSEN SISÄLTÖ MUISTIIN
- RAKENNUS ON EVAKUOITAVA VÄLITTÖMÄSTI
  - ILMOITA ASIASTA VIRASTOMESTARILLE TAI ALOITA RAKENNUKSEN TYHJENTÄMINEN ITSE
  - KOKOONTUMISPAIKKA ON MÄKI-MATIN PERHEPUISTON PUOLEISELLA KENTÄLLÄ, JONNE JÄRJESTYTÄÄN LUOKITTAIN
  - OLE HUOLELLINEN JA VARMISTA ETTÄ TIETO SAAVUTTAA KAIKKI RAKENNUKSESSA OLEVAT HENKILÖT
- SOITA 112 (0112)
- OPASTA POLIISI PAIKALLE

YLEINEN VAARAMERKKI

- SIIRRY SISÄLLE JA PYSY SISÄLLÄ
- SULJE OVET, IKKUNAT,
TUULETUSAUKOT JA
ILMANVAIHTOLAITTEET
- AVAA RADIO JA ODOTA OHJEITA
- TOIMINTAOHJEITA ANNETAAN
MYÖS YLE:N TEKSTI-TV:N SIVULLA
868
- VÄLTÄ PUHELIMEN KÄYTTÖÄ
- ÄLÄ POISTU ALUEELTA ILMAN
VIRANOMAISEN KEHOTUSTA
- VAARA OHI –MERKKI ON YHDEN
MINUUTIN MITTAINEN TASAINEN
ÄÄNIMERKKI

KAASUVAARA

- TARKASTA TUULEN SUUNTA JA POISTU KAASUN ALTA SIVUTUULEEN
- PAINA MÄRKÄ VAATE SUUN ETEEN JA HENGITÄ SEN LÄPI
- PYRI SISÄLLE TAI JOS SE EI OLE MAHDOLLISTA, MAHDOLLISIMMAN KORKEAAN MAASTONKOHTAAN
- SULJE OVET, IKKUNAT, TUULETUSAUKOT JA ILMANVAIHTO
- SIIRRY RAKENNUKSEN YLÄKERROKSIIN
- AVAA RADIO JA ODOTA OHJEITA
- TOIMINTAOHJEITA ANNETAAN MYÖS YLE:N TEKSTI-TV:N SIVULLA 868

SÄTEILYVAARA

- MENE SISÄLLE
- SULJE OVET, IKKUNAT, TUULETUSAUKOT JA ILMANVAIHTO
- AVAA RADIO JA ODOTA OHJEITA
- TOIMINTAOHJEITA ANNETAAN MYÖS YLE:N TEKSTI-TV:N SIVULLA 867
- KIIINTEISTÖN VÄESTÖNSUOJA, KELLARITILAT JA KESKIOSA ANTAVAT PARHAAN SUOJAN SÄTEILYÄ VASTAAN
- OTA JODITABLETTI VASTA VIRANOMAISEN KEHOTUKSESTA
- SUOJAA ELINTARVIKKEET RADIOAKTIIVISELTA PÖLYLTÄ
- JOS JOUDUT LÄHTEMÄÄN ULOS, KÄYTÄ TIIVISTÄ ASUA SEKÄ HENGITYSSUOJAINTA
- RIISU VAATTEET SISÄLLE TULLESSASI JA PESEYDY HUOLELLISESTI

VÄESTÖNSUOJAAN SUOJAUTUMINEN

- TYHJENNÄ SUOJA YLIMÄÄRÄISESTÄ MATERIAALISTA
- TARKASTA:
  - OVET, LUUKUT JA NIIDEN TIIVISTEET
  - ILMANVAIHTO-, VESI- JA VIEMÄRIJÄRJESTELMÄ
  - PUHELINYHTEYS
- ASENNA:
  - SULKUTELTTA
  - KUIIVAKÄYMÄLÄ
- VARAA SUOJAAN:
  - RADIO
  - JODITABLETIT JA YLEISIMMÄT LÄÄKKEET
  - ELINTARVIKKEITA
  - PEITTEITÄ, TYYNYJÄ
  - HYGIENIAVÄLINEITÄ
  - AJANVIETTOVÄLINEITÄ

VESIVAHINKO

- SULJE VUOTO
  - VEDEN PÄÄSULKU SIJAITSEE:
HUOLTOKANAALI OVI: A 018
- PELASTA KOSTEUELLE ARKA OMAISUUS
- ILMOITA VIRASTOMESTARILLE TAI HÄNEN
POISSAOLLESSAAN SUORAAN
HUOLTOMIEHELLE
  - VIRASTOMESTARIT: 040 716 8815,
050 716 7820
  - RTK-Palvelu Oy 044 765 7164 päivystys
0500 647 469
- JOS VESIVAHINKO ON VAKAVA, SOITA 112
(0112) JA OPASTA PELASTUSLAITOS
PAIKALLE
- TIEDOTA ASIASTA LAITOKSEN JOHDOLLE

SÄHKÖKATKOS

- KATKOKSET OVAT YLEENSÄ LYHYTAIKAISIA (ALLE 30 MINUUTTIA)
- VIRASTOMESTARI TARKASTAA ONKO SYY KIINTEISTÖN OMISSA SULAKKEISSA
- TARKASTETAAN ONKO HISSIIN JÄÄNYT IHMISIÄ LOUKKUUN
- VIRASTOMESTARI TEKEE VIKAILMOITUKSEN
- JOS KATKOS ON PITKÄAIKAINEN, KOULUN JOHTO TEKEE PÄÄTÖKSEN TOIMINNAN JATKAMISESTA
- KIINTEISTÖN TURVALLISUUSJÄRJESTELMÄT EIVÄT TOIMI – VARMISTA LUKITUS VIRKA-AJAN ULKOPUOLELLA

KUULUTUSOHJEITA

(ESIMERKKI)

- KOULUSSA ON PALOHÄLYTYS
- SIIRTYKÄÄ VÄLITTÖMÄSTI
KOKOONTUMISPAIKALLE, JOKA ON
MÄKI-MATIN PERHEPUISTON
PUOLEINEN KENTTÄ
- KENTÄLLE JÄRJESTYTÄÄN
LUOKITTAIN